

overschrijdt en het bedrag van de benodigde voorziening redelijkerwijs te schatten is.

Nederlandse jaarslaggevingregels

De Nederlandse Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving maken in RJ 210.213 melding van immateriële vaste activa die gratis of tegen een zeer lage waarde worden toegekend door de overheid. Als voorbeelden worden diverse vormen van licenties en quota genoemd. Hoewel niet specifiek vermeld, is aannemelijk dat emissie rechten onder deze richtlijn vallen.

Volgens RJ 274.107 gelden voor deze immateriële vaste activa de criteria voor opname en vermelding van gegevens zoals opgenomen in RJ 130. RJ 130.104 geeft aan dat een actief in de balans dient te worden verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen aan de rechtspersoon zullen toevloeien en het actief een kostprijs of waarde heeft waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Als een onderneming de aan haar toegekende emissie rechten verwacht nodig te hebben ter dekking van de over de betreffende periode geprognosticeerde CO₂ emissie, zal geen sprake zijn van een toekomstig economisch voordeel en zal dus geen actief worden opgenomen. Wel zal conform RJ 252.106 een voorziening getroffen moeten worden zodra het waarschijnlijk is dat de verplichting uit hoofde van CO₂ emissie de dekking door emissie rechten overschrijdt en het bedrag van de voorziening betrouwbaar te schatten is. □

VEREENVOUDIGING VAN LOON- ADMINISTRATIES 04-181

Door: drs. P.W.A. Kasteleyn EMFC RC

Begin februari 2005 heeft staatssecretaris Hoogervorst van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het wetsvoorstel Walvis - Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale zekerheidswetten - ingediend. Eind april zijn het Kabinet en de Tweede Kamer het eens geworden over het voorstel tot vereenvoudiging van het loonbegrip. Als de wet voor de zomer in de Staatscourant wordt gepubliceerd, is de invoering per 1 januari 2005 een feit.

Dit betekent dat met ingang van 2005 één uniform loonbegrip wordt gehanteerd als basis voor de heffing van sociale premies en de verstrekking van uitkeringen. Nog een jaar later zal de Belastingdienst de premies voor de sociale zekerheidswetten achteraf innen. Deze vereenvoudiging resulteert in een aanzienlijke daling van de administratieve lasten voor werkgevers en uitvoeringskosten voor werknemersverzekeringen. Tegelijkertijd neemt de kans op fouten bij premie-inning en de verstrekking van uitkeringen af. Bij de Belastingdienst komt op deze wijze capaciteit vrij om de administraties van werkgevers beter te controleren.

Momenteel hanteert het UWV twee loondefinities. Een SV-premieloon is het loon waarover premies voor de sociale verzekeringen worden geheven. Het uitkeringsloon is als basis voor de hoogte van de arbeidsongeschiktheids- of werkloosheidsuitkeringen. Het uniforme loonbegrip is gebaseerd op het uitkerings-

loon. In de nieuwe definitie is het loon het geld uit een baan over het eerste jaar. Loonbestanddelen die incidenteel aan de werknemer worden uitbetaald tellen niet meer mee. Ook loon in natura wordt niet langer in de definitie meegenomen. De bestanddelen die wel meetellen worden voortaan voor alle werknemersverzekeringen op dezelfde manier berekend. Dit betekent dat werkgevers een keer de gegevens aan het UWV verstrekken. Vervolgens worden deze gegevens door het UWV gebruikt voor én het vaststellen van de premies én de vaststelling van de uitkeringen.

Voor controllers betekent dit dat zij de komende periode nader toezien op de aanpassing en vereenvoudiging van de administratie aan de nieuwe wetgeving. De tijd die noodzakelijk is voor het up to date houden van de diverse loonbestanddelen ten behoeve van het UWV zal afnemen. Mede omdat de gegevens van de medewerkers nog slechts éénmalig aan UWV hoeven te worden verstrekt. Per saldo nemen de administratieve lasten af.

Voor werknemers geldt dat er extra mogelijkheden komen op de controle van hun loongegevens. Werknemers krijgen bericht van het UWV waarin hun verzekeringsgegevens voor ziekte, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid staan. De werknemer krijgt dus een beter inzicht in zijn positie als verzekerde. □

PREFERENTE AANDELEN BOEKHOUDKUNDIG NIET LANGER EIGEN VERMOGEN 04-182

Door: drs. E.F. Smet

Met ingang van 2005 zijn bedrijven verplicht het preferente aande-

lenkapitaal, hierna 'prefs', te registreren als vreemd vermogen. Deze wijziging houdt verband met een striktere hantering van de definitie van het eigen vermogen. Tot het eigen vermogen mag men alle financieringsvormen rekenen waar bij een onderneming de keuze heeft in de vergoeding die men over het vermogen betaald. Een pref is een aandeel dat voorrang geniet boven een gewoon aandeel, bijvoorbeeld bij winstverdeling en stemrecht. In geval van prefs heeft het bestuur van een onderneming meestal de verplichting dividend uit te keren als de onderneming winst maakt. In geval van gewone aandelen kan het bestuur van de onderneming kiezen of er dividend wordt uitbetaald, of niet.

Deze verandering heeft invloed op de solvabiliteitsratio (verhouding eigen en vreemd vermogen) van een onderneming. De rubricering onder het vreemd vermogen zal een neerwaartse invloed hebben op de hoogte van de solvabiliteitsratio. Banken en andere vreemd vermogensverstrekkingen hanteren deze ratio als criterium op basis waarvan de rentekosten worden bepaald. Een lager ratio kan hogere rentekosten betekenen omdat het risico van de onderneming hoger wordt ingeschat. De wijziging in de regelgeving zou de kosten van het vreemd vermogen van ondernemingen op deze wijze negatief kunnen beïnvloeden.

Behalve verschaffers van vreemd vermogen kijken ook rating agencies naar de ontwikkeling in de solvabiliteit van een onderneming. Uit een reactie van een rating agency op deze wijziging in de wet- en regelgeving blijkt dat deze agencies de prefs al tot het vreemd vermogen rekenen. Dit houdt in dat de wijziging geen (direct) ef-

fect zal hebben. Sommige ondernemingen hanteren voor de solvabiliteit de verhouding tussen garantievermogen en vreemd vermogen. Omdat op prefs niet de verplichting bestaat om deze af te lossen worden deze beschouwd als achtergesteld vermogen. Garantievermogen bestaat uit eigen vermogen, belangen van derden in groepsmaatschappijen en de achtergestelde schulden. Het begrip garantievermogen zal verdwijnen. In de Nederlandse wetgeving bestaat de mogelijkheid tot een onderscheid in garantievermogen. De Internationale richtlijnen, IASB, kennen de begrippen 'garantie-vermogen' of 'groepsvermogen' niet.

De categorisering van prefs onder vreemd vermogen heeft niet alleen invloed op de ondernemingen die ze uitgeven maar ook op de institutionele beleggers. Zij zijn de belangrijkste houdsters van prefs. Ondernemingen die bijvoorbeeld hun rentekosten zien oplopen, kunnen besluiten hun preferente aandelenkapitaal terug te kopen. Een aantal ondernemingen heeft dit reeds aangekondigd. Het gevolg hiervan kan zijn dat beleggers hun aandeel in de onderneming zien dalen tot onder de 5%. Met een aandelenkapitaal van 5% of meer kunnen de beleggers gebruik maken van de deelnemingsvrijstelling. Dit betekent dat er geen vennootschapsbelasting betaald hoeft te worden over de winsten, dividendbetalingen, die voortkomen uit het aandelenbezit. De beleggers verliezen wellicht dus hun fiscaal voordeel. □

FINANCIERING

ONVERWACHTE MILIEUPROBLEMEN STEEDS VAKER STRUIKELBLOK BIJ OVERNAME

04-183

Door: drs. R.A.H.M. Aalbers

Overnames door bedrijven lopen steeds vaker stuk op milieuproblemen bij de overnamekandidaat. Hoewel veel bedrijven onderzoek doen naar de mogelijke milieuri-sico's die zij met de overname lopen, worden onderhandelingen in toenemende mate bemoeilijkt en zelfs gestaakt omdat het overnemende bedrijf in een laat stadium toch nog geconfronteerd wordt met ernstige milieuproblemen bij de overnamekandidaat. Uit recent onderzoek van KPMG onder de vijfhonderd grootste ondernemingen in Europa naar de wijze waarop zij omgaan met milieu- en veiligheidsrisico's bij overnames blijkt dat bedrijven de risico's onvoldoende inschatten en niet genoeg aandacht besteden aan een gedegen milieu- en veiligheidsonderzoek. Bij het onderzoek wordt veelal slechts gekeken naar de technische aspecten en te weinig naar de zakelijke gevolgen, zoals tijdelijke staking van de bedrijfsactiviteiten en fors hogere kosten.

Milieuonderzoek neemt aan belang toe

Uit het onderzoek blijkt dat ruim 80% van de ondernemingen in sectoren met een hoog milieuri-sico bij een overname een milieuonderzoek uitvoert en dat een meerderheid van deze bedrijven het overnameproces heeft gestaakt als gevolg van het vinden van ernstige milieuproblemen bij de overnamekandidaat. Bij tweederde van